## Wstęp do Sztucznej Inteligencji

## Ewolucyjne podejście do optymalizacji klasyfikatora opartego na zestawie reguł rozmytych

Celem laboratorium jest implementacja klasyfikatora opartego na regułach rozmytych. Postać reguł rozmytych może być optymalizowana za pomocą algorytmu ewolucyjnego.

```
import numpy as np
import pandas as pd
import matplotlib.pyplot as plt
import copy
```

Zaczniemy od prostego problemu klasyfikacyjnego irysów. Dane te opisują 150 przykładów kwiatów, każdy należący do jednego z trzech gatunków. Mamy zatem do czynienia z problemem klasyfikacyjnym z trzema klasami.

Każdy przykład opisany jest czterema atrybutami (cechami). Na ich podstawie nasz klasyfikator ma podejmować decyzję, do której klasy przypisać dany przykład.

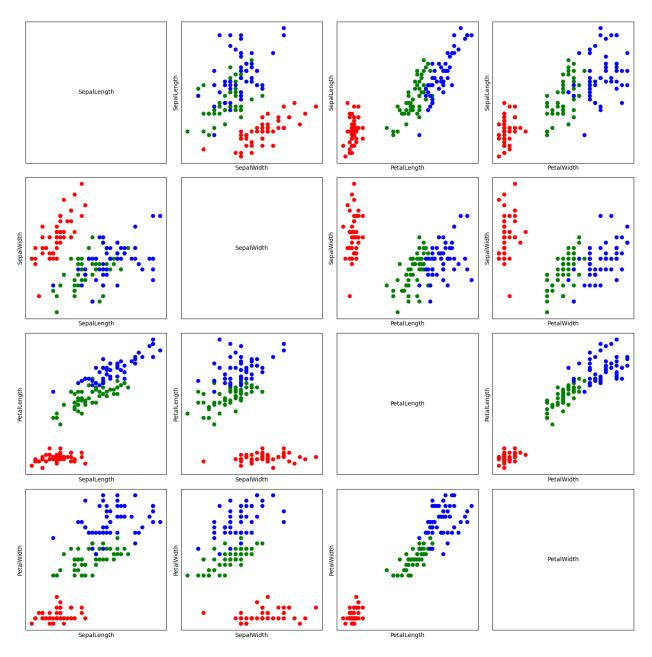
Proces uczenia takiego modelu to przykład uczenia z nauczycielem (ang. supervised learning).

```
from sklearn.preprocessing import LabelEncoder
data path = 'iris.csv'
data = pd.read csv(data path, header=None, delimiter=r"\s+")
data.columns = ['SepalLength', 'SepalWidth', 'PetalLength',
'PetalWidth', 'Species']
print(data.head())
# encode as np matrix
X = features_matrix = data.iloc[:, 0:4].to numpy()
print(X.shape)
Y = data['Species'].to numpy()
label encoder = LabelEncoder()
Y = label encoder.fit transform(Y)
print(Y)
   SepalLength
                SepalWidth PetalLength
                                         PetalWidth
                                                          Species
0
           5.1
                       3.5
                                    1.4
                                                0.2 Iris-setosa
           4.9
                       3.0
                                                0.2 Iris-setosa
1
                                    1.4
2
           4.7
                       3.2
                                    1.3
                                                0.2 Iris-setosa
3
           4.6
                                    1.5
                                                0.2
                                                     Iris-setosa
                       3.1
           5.0
                       3.6
                                    1.4
                                                0.2 Iris-setosa
(150, 4)
```

Po wczytaniu danych, warto się im przyjrzeć i ocenić trudność problemu.

Które atrybuty wydają się szczególnie przydatne w tym problemie? Zwróć uwagę, że przy takiej wizualizacji danych nie widzimy dokładnie jak dobrze te dane są odseparowane w oryginalnej przestrzeni (w tym przypadku 4D).

```
colors = ['red', 'green', 'blue']
data['Species'] = Y
# Rysowanie wykresów dla każdej pary cech
fig, axs = plt.subplots(4, 4, figsize=(15, 15)) # Ustawienie siatki
wykresów
for i in range(4):
    for j in range(4):
        if i != j:
            axs[i, j].scatter(data.iloc[:, j], data.iloc[:, i],
c=data['Species'].map(lambda x: colors[x]))
            axs[i, j].set_xlabel(data.columns[j])
            axs[i, j].set ylabel(data.columns[i])
        else:
            axs[i, j].text(0.5, 0.5, data.columns[i],
horizontalalignment='center', verticalalignment='center')
            axs[i, j].set xlabel('')
            axs[i, j].set_ylabel('')
        axs[i, j].set xticks([])
        axs[i, j].set yticks([])
plt.tight layout()
plt.show()
```



Dane dzielimy na dane trenujące i testowe. Klasyfikator powinien być przetestowany na danych, z którymi nie miał styczności w czasie procesu uczenia.

```
test_perc = 0.3
indxs = np.random.permutation(X.shape[0])
ii = int(test_perc*X.shape[0])
Xtest = X[indxs[:ii]]
Ytest = Y[indxs[:ii]]
X = X[indxs[ii:]]
Y = Y[indxs[ii:]]
print(X.shape, Xtest.shape)
```

```
(105, 4) (45, 4)
```

Do zdefiniowania funkcji przynależności potrzebne będą zakresy wartości zmiennych.

```
mins = X.min(axis=0)
maxs = X.max(axis=0)
print(mins)
print(maxs)

[4.3 2. 1. 0.1]
[7.9 4.4 6.9 2.5]
```

Nasz przykładowy klasyfikator rozmyty będzie korzystał z trójkątnych funkcji przynależności.

```
def trfun(x, a, b, c): return 0 if (x < a or x > c) else ((x-a)/(b-a) if (x >= a and x <= b) else (c-x)/(c-b))
```

Klasyfikator rozmyty podejmuje decyzję na podstawie zbioru reguł rozmytych w postaci:

JEŚLI x1 jest MAŁE i x2 jest ŚREDNIE i x4 jest DUŻE wtedy KLASA\_1

Zwróć uwagę, że w powyższym przykładzie nie jest wykorzystane x3.

Obiekt poniższej klasy FuzzyClassifier przechowuje dla każdego wymiaru (x1 do x4 w przypadku irysów) zadaną liczbę wartości lingwistycznych reprezentowanych przez trójkątne funkcje prznależności definiowane przez trzy parametry. Dla każdego wymiaru może to być różna liczba (parametr fnums).

Reguły rozmyte zakodowane są w polu rules. Każda reguła to lista, której kolejne wartości wskazują, do której funkcji przynależności odnosi się ta reguła w danym wymiarze, a ostatni element to indeks klasy z wniosku reguły. Jeśli występuje wartość -1, to ten atrybut nie jest brany pod uwagę przez daną regułę.

Przykład:

```
[-1, -1, 0, 2, 2]
```

Reguła ta odnosi się do x3 (pierwsza funckcja przynależności) oraz x4 (trzecia funkcja przynależności). We wniosku wskazuje klasę o indeksie 2 (trzecią).

Podczas klasyfikacji sprawdzane są wartości odpowiednich funkcji przynależności dla konkretnych wartości x1 do x4. Stopień spełnialności części warunkowej danej reguły określany jest za pomocą odpowiedniej t-normy (minimum w tym przykładzie). Jeśli więcej niż jedna reguła ma we wniosku daną klasę, wartości stopni spełnialności warunków tych reguł agregowane są za pomocą odpowiedniej s-normy (maksimum w tym przykładzie). Ostatecznie wybierana jest klasa, na którą wskazuje maksymalna wartość.

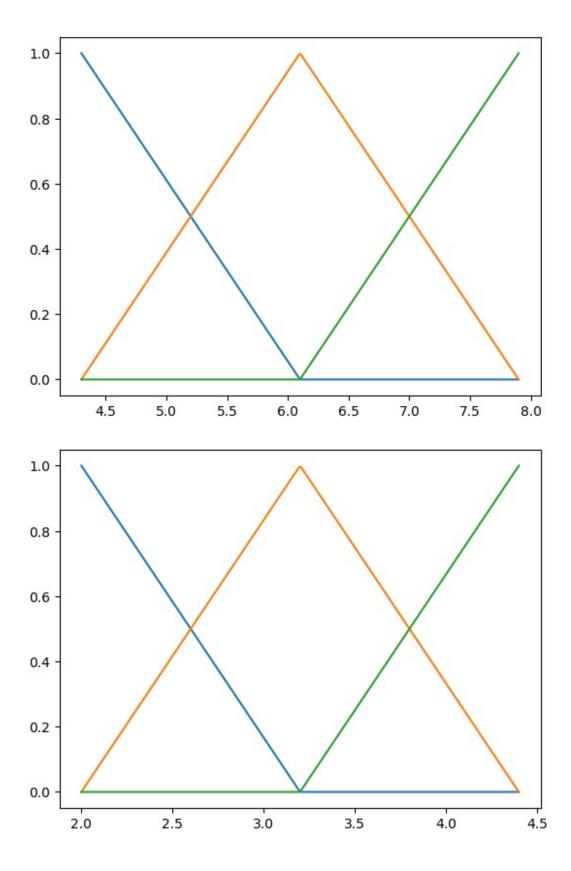
```
class FuzzyClassifier:
   def __init__(self, nclass, dim, fnums, mins, maxs):
```

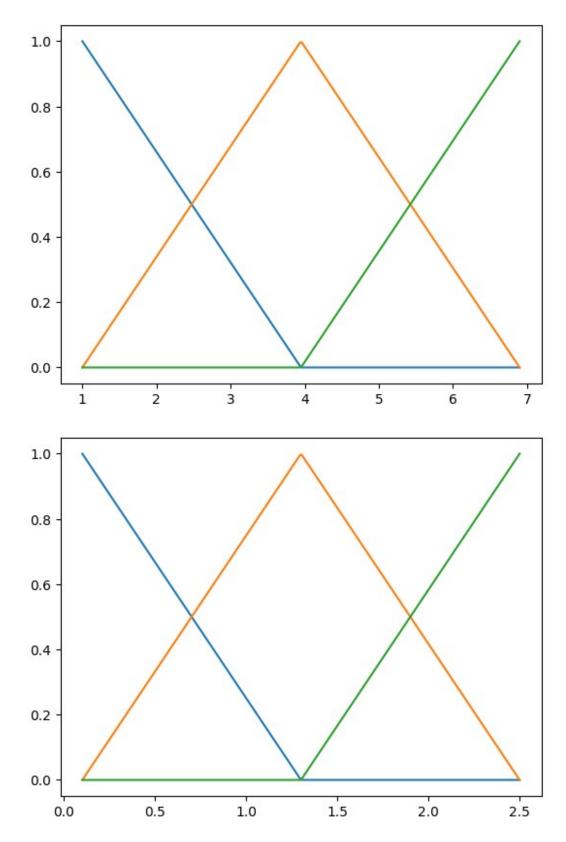
```
self.nclass = nclass #number of classes
        self.dim = dim #number of input features
        self.fnums = fnums #list: number of linguistic values for each
feature
        self.mins = mins #minimum values of features
        self.maxs = maxs #maximum values of features
        self.funs = None #parametry funkcji przynależności (tu:
trójkatnej)
        self.rules = None #requty
        self.tnorm condition = None #t-norma używana do oceny części
warunkowej reguły
        self.snorm aggregation = None #s-norma używana do agregacji
    def init triangular funs(self):
        Dla każdego wymiaru generuje zadaną liczbę równomiernie
rozłożonych trójkatnych funkcji przynależności
        self.funs = []
        for i in range(self.dim):
            step = (self.maxs[i] - self.mins[i])/(self.fnums[i] - 1)
            tmp = []
            for j in range(self.fnums[i]):
                center = self.mins[i]+j*step
                tmp.append((center - step, center, center + step))
            self.funs.append(tmp)
    def gen random rules(self, n):
        Generuje zadaną liczbę losowych reguł
        return [[np.random.randint(-1, num) for num in self.fnums] +
[np.random.randint(0, nclass)] for i in range(n)]
    def classify(self, x):
        Klasyfikuje pojedynczy przykład x
        votes = [[] for i in range(self.nclass)]
        for r in self.rules:
            conditions = []
            for i, findx in enumerate(r[:-1]):
                if findx == -1:
                    continue
                a, b, c = self.funs[i][findx]
                conditions.append(trfun(x[i], a, b, c))
            condition sat level = self.tnorm condition(conditions) if
len(conditions) > 0 else 0
            votes[r[-1]].append(condition sat level)
```

Ustawienia dla problemu irysów:

```
nclass = 3 #liczba klas
dim = 4 #liczba atrybutów
fnums = [3, 3, 3, 3] #liczba funcji przynależności (wartości
lingwistycznych) dla każdego atrybutu
```

Tworzymy obiekt FuzzyClassifier i wizualizujemy funkcje przynależności.





Generujemy przykładowe reguły

```
r = fc.gen_random_rules(3)
print(r)

# Przy ustawieniach fnums = [5, 5, 5, 5] następujące reguły dają
całkiem nieźle działajacy klasyfikator
# fc.rules = [[-1, -1, -1, 4, 2], [-1, -1, -1, 3, 2], [-1, -1, -1, 2,
1], [-1, -1, 1, -1, 0]]

[[1, 0, 1, 1, 0], [1, 2, 0, 2, 0], [0, 1, -1, 2, 1]]
```

Ustawiamy t-normę i s-normę

```
fc.tnorm_condition = lambda x: min(x)
fc.snorm_aggregation = lambda x: max(x)
```

Test klasyfikatora

Mutacja będzie polegać na zmianie aktualnej wartości na losową, dozwoloną na danej pozycji (z pewnym prawdopodobieństwem).

Generujemy losową początkową populację.

Każdy osobnik koduje cały zestaw reguł rozmytych.

Wszytkie osobniki korzystać będą z tego samego zestawu funkcji przynależności.

```
nrules = 5
pop size = 10
pop = [fc.gen random rules(nrules) for i in range(pop size)]
print(pop)
[[[1, 2, 0, 1, 0], [2, 0, -1, 2, 2], [1, 2, 1, -1, 2], [2, 1, -1, 1, 2]]
2], [1, -1, 2, 0, 2]], [[1, 0, -1, -1, 2], [-1, 0, -1, 1, 0], [-1, 2,
-1, -1, 0], [-1, 1, 2, 0, 2], [0, 1, 0, 2, 2]], [[-1, 1, 2, 2, 1], [-
1, 0, 2, 1, 2], [-1, 0, -1, 2, 1], [1, 0, 0, -1, 0], [1, 1, 1, 0, 0]],
[[2, 1, 0, -1, 2], [1, 1, 0, 1, 0], [1, 0, 2, -1, 1], [0, 0, 0, -1, 0]
0], [1, 2, 2, 1, 0]], [[0, 2, 1, -1, 2], [1, 2, 2, 1, 0], [-1, 1, 0,
[1, 1], [1, -1, -1, 1, 1], [2, 1, -1, 2, 1]], [[1, 0, 0, 0, 2], [0, 1, 1], [1, 0, 0, 0, 0, 0], [1, 0, 0, 0, 0]
1, 0, 0], [0, 0, -1, 2, 1], [2, -1, -1, -1, 1], [-1, 0, 0, 2, 2]], [[0, 2, -1, 1, 2], [0, 0, -1, 1, 2], [1, -1, 1, -1, 1], [2, 2, 1, 2,
1], [2, 1, 0, 1, 0]], [[0, 2, 0, 1, 1], [-1, 1, 2, -1, 2], [1, 1, -1,
[0, 0], [1, 0, 2, 1, 0], [1, -1, 0, -1, 2], [[-1, 2, 2, 1, 0], [-1, 0, -1, 2]]
-1, 2, 1], [1, -1, 1, 2, 1], [0, 0, 2, 0, 2], [2, -1, 2, -1, 0]], [[0,
-1, 0, 2, 0], [-1, 1, 1, 0, 1], [-1, 2, 0, 2, 2], [0, 0, 0, 2, 0], [1,
1, 2, 1, 2]]]
```

Ewaluacja osobników i zapamiętanie najlepszego.

Funkcją przystosowania jest odsetek poprawnych klasyfikacji na zbiorze trenującym.

```
evals = []
for rule set in pop:
    fc.rules = rule set
    evals.append(fc.test(X, Y))
print(evals)
srt = sorted(zip(evals, pop))[::-1]
best rs = copy.deepcopy(srt[0][1])
best eval = srt[0][0]
print('best ', best eval)
print(best rs)
[0.4857142857142857, 0.3333333333333333, 0.4380952380952381,
0.5904761904761905, 0.3523809523809524, 0.45714285714285713,
0.29523809523809524, 0.5619047619047619, 0.4380952380952381,
0.37142857142857144]
best 0.5904761904761905
[[2, 1, 0, -1, 2], [1, 1, 0, 1, 0], [1, 0, 2, -1, 1], [0, 0, 0, -1, 0]
0], [1, 2, 2, 1, 0]]
```

Przykładowy algorytm ewolucyjny jest bardzo prosty.

Jego jedyny operator to mutacja.

Każdy z osobników z aktualnej populacji jest kopiowany a następnie mutowany.

Stara i nowa (zmutowana) populacja są łączone.

Pozostawiamy pop\_size najlepszych osobników (nacisk selekcyjny).

Przetestujmy jego działanie.

```
iters = 100
prob mut = 0.1
for i in range(iters):
    # kopiowanie każdego osobnika
    pop2 = [copy.deepcopy(rs) for rs in pop]
    # mutacja
    for rule set in pop2:
        mutate(rule_set, prob_mut)
    # ocena nowych rozwiązań
    evals2 = []
    for rule set in pop2:
        fc.rules = rule set
        evals2.append(fc.test(X, Y))
    # łączenie obu populacji
    pop = pop + pop2
    evals = evals + evals2
    # pozostawienie stałej liczby najlepszych osobników
    srt = sorted(zip(evals, pop))[::-1]
    pop = [s[1] for s in srt][:pop size]
    evals = [s[0] \text{ for s in srt}][:pop size]
    # zapamiętanie najlepszego rozwiązania
    if evals[0] > best eval:
        print('better found', evals[0], 'in',i+1)
        best eval = evals[0]
        best rs = copy.deepcopy(pop[0])
print('end')
better found 0.7714285714285715 in 3
better found 0.780952380952381 in 5
better found 0.819047619047619 in 7
better found 0.8476190476190476 in 9
better found 0.8952380952380953 in 11
better found 0.9047619047619048 in 14
better found 0.9142857142857143 in 17
better found 0.93333333333333 in 22
better found 0.9619047619047619 in 60
end
```

Spradzamy odpowiedzi najlepszego osobnika na zbiorze trenującym:

```
print(best_eval)
print(best_rs)
fc.rules = best_rs
```

...oraz testowym.

Wykonaj przykładowe obliczenia dla różnych ustawień (liczba funckji przynależności, liczba reguł, wielkość populacji itd.)

## Zadanie (10 punktów)

```
nr_indeksu = 142706

print(r"""
Zaimplementuj własny algorytm ewolucyjny do optymalizacji
klasyfikatora rozmytego.

Przetestuj go na trudniejszym problemie klasyfikacyjnym diagnozy
cukrzycy (baza pima - ostatnia kolumna zawiera etykietę klasy).
```

```
Ile minimalnie reguł jest potrzebnych?
Wnioski zaprezentuj na podstawie średniej z co najmniej 10 uruchomień.
W algorytmie dodaj możliwość ewolucji parametrów użytych funkcji
przvnależności
(a wiec nie są one wspólne dla wszytkich rozwiązań lecz podlegają
optymalizacji).
Porównaj działanie swojego algorytmu z przykładowym algorytmem z
zajęć.
Algorytm powinien mieć następujące funkcjonalności
(zastosuj operator krzyżowania nawet jeśli nie występuje on w
oryginalnym opisie algorytmu):
algorytm = ['algorytm genetyczny', 'strategia ewolucyjna u+s',
'strategia ewolucyjna u,s', 'programowanie ewolucyjne']
selekcja = ['koło ruletki', 'turniejowa', 'rankingowa']
xover = ['jednopunktowe', 'dwupunktowe', 'jednostajne', 'uśrednianie
ze współczynnikiem a'l
mutacja = ['rozkład jednostajny', 'rozkład Gaussa']
memfun = ['klasa pi', 'trapezoidalna', 'dzwonowa', 'Gaussa']
tnorm = ['minimum', 'iloczyn']
snorm = [ minimum , itoczyn ]
snorm = ['maksimum', 'suma-iloczyn']
print('Algorytm: ', algorytm[nr indeksu%len(algorytm)])
print('Rodzaj selekcji (jeśli dotyczy): ', selekcja[nr indeksu
%%len(selekcia)1)
print('Krzyżowanie: ', xover[nr indeksu%len(xover)])
print('Mutacja wartości rzeczywistych (jeśli nie jest określona przez
algorytm): ', mutacja[nr indeksu%len(mutacja)])
print('Rodzaj funkcji przynależności: ', memfun[nr_indeksu
%len(memfun)])
print('Rodzaj t-normy: ', tnorm[nr_indeksu%len(tnorm)])
print('Rodzaj s-normy: ', snorm[nr_indeksu%len(snorm)])
print(r"""
W razie watpliwości - ustal szczegóły z prowadzacym zajecia.
""")
Zaimplementuj własny algorytm ewolucyjny do optymalizacji
klasyfikatora rozmytego.
Przetestuj go na trudniejszym problemie klasyfikacyjnym diagnozy
cukrzycy (baza pima - ostatnia kolumna zawiera etykietę klasy).
Ile minimalnie reguł jest potrzebnych?
```

```
Wnioski zaprezentuj na podstawie średniej z co najmniej 10 uruchomień.
W algorytmie dodaj możliwość ewolucji parametrów użytych funkcji
przynależności
(a więc nie są one wspólne dla wszytkich rozwiązań lecz podlegają
optymalizacji).
Porównaj działanie swojego algorytmu z przykładowym algorytmem z
zajęć.
Algorytm powinien mieć następujące funkcjonalności
(zastosuj operator krzyżowania nawet jeśli nie występuje on w
oryginalnym opisie algorytmu):
Algorytm: strategia ewolucyjna u,s
Rodzaj selekcji (jeśli dotyczy): rankingowa
Krzyżowanie: jednostajne
Mutacja wartości rzeczywistych (jeśli nie jest określona przez
algorytm): rozkład jednostajny
Rodzaj funkcji przynależności: dzwonowa
Rodzaj t-normy: minimum
Rodzaj s-normy: maksimum
W razie watpliwości - ustal szczegóły z prowadzącym zajęcia.
# Twój kod
import numpy as np
import pandas as pd
import matplotlib.pyplot as plt
import copy
import random
from sklearn.preprocessing import LabelBinarizer
from sklearn.metrics import accuracy score
from sklearn.model selection import train test split
data =
pd.read csv('https://raw.githubusercontent.com/jbrownlee/Datasets/
master/pima-indians-diabetes.data.csv', header=None)
x = data.iloc[:, :-1].values
y = data.iloc[:, -1].values
xTrain, xTest, yTrain, yTest = train test split(x, y, test size=0.3,
random state=42)
def bell(x, a, b, c):
    return 1 / (1 + abs((x - c) / a) ** (2 * b))
class FuzzyClassifier:
   def init (self, rules):
```

```
self.rules = rules
    def classify(self, x):
        results = []
        for rule in self.rules:
            antecedents = [bell(x[i], *params) for i, params in
enumerate(rule['antecedents'])]
            antecedent value = np.min(antecedents)
            consequent value = antecedent value * rule['consequent']
            results.append(consequent value)
        return np.argmax(np.bincount([int(r > 0.5)) for r in results]))
def evolve(population, fitness fn, mutation rate=0.1):
    new population = []
    fitness scores = [fitness fn(ind) for ind in population]
    total fitness = sum(fitness scores)
    def select parent():
        pick = random.uniform(0, total fitness)
        for ind, fitness in zip(population, fitness scores):
            current += fitness
            if current > pick:
                return ind
    for in range(len(population)):
        parent1 = select parent()
        parent2 = select parent()
        child = {'rules': []}
        for rule1, rule2 in zip(parent1['rules'], parent2['rules']):
            new rule = {
                'antecedents': [
                    tuple(random.choice(params) for params in
zip(rule1['antecedents'][i], rule2['antecedents'][i]))
                    for i in range(len(rule1['antecedents']))
                'consequent': random.choice([rule1['consequent'],
rule2['consequent']])
            if random.random() < mutation rate:</pre>
                for i in range(len(new rule['antecedents'])):
                    new rule['antecedents'][i] = tuple(param +
random.uniform(-0.1, 0.1) for param in new rule['antecedents'][i])
            child['rules'].append(new rule)
        new population.append(child)
    return new population
def fitness fn(individual):
    classifier = FuzzyClassifier(individual['rules'])
```

```
predictions = [classifier.classify(x) for x in xTrain]
    return accuracy score(yTrain, predictions)
def generate initial population(size):
    population = []
    for in range(size):
        rules = []
        for _ in range(random.randint(1, 10)):
            antecedents = [(random.uniform(0.1, 1.0),
random.uniform(1, 5), random.uniform(0, 1)) for in
range(xTrain.shape[1])]
            consequent = random.randint(0, 1)
            rules.append({'antecedents': antecedents, 'consequent':
consequent})
        individual = {'rules': rules}
        population.append(individual)
    return population
population size = 10
generations = 20
mutation rate = 0.1
average accuracies = []
for run in range(10):
    population = generate initial population(population size)
    for gen in range(generations):
        population = evolve(population, fitness fn, mutation rate)
    best individual = max(population, key=fitness fn)
    best classifier = FuzzyClassifier(best individual['rules'])
    test predictions = [best classifier.classify(x) for x in xTest]
    accuracy = accuracy score(yTest, test predictions)
    average accuracies.append(accuracy)
    print(f'Run \{run + 1\}/10')
mean accuracy = np.mean(average accuracies)
print(f'Mean Accuracy over 10 runs: {mean_accuracy}')
Run 1/10
Run 2/10
Run 3/10
Run 4/10
Run 5/10
Run 6/10
Run 7/10
Run 8/10
Run 9/10
Run 10/10
Mean Accuracy over 10 runs: 0.6536796536796536
```

Twoje sprawozdanie

Katedra Informatyki, Politechnika Krakowska